

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമപ്രഭാവം വർണയതാ ഹനുമതാ രാവണസ്യ പ്രബോധനം
തം സമീക്ഷ്യ മഹാസത്ത്വം
സത്ത്വവാൻ ഹരിസത്തമഃ |
വാക്യമർഥവദവ്യഗ്ര -
സ്തമുവാച ദശാനനം ||5.51.1 ||

അഹം സുഗ്രീവസന്ദേശാ -
ദിഹ പ്രാപ്തസ്തുവാന്തികേ |
രാക്ഷസേശ ഹരീശസ്ത്യാം
ഭ്രാതാ കുശലമബ്രവീത് ||5.51.2 ||

ഭ്രാതൃഃ ശൃണു സമാദേശം
സുഗ്രീവസ്യ മഹാത്മനഃ |
ധർമ്മാർഥസഹിതം വാക്യ -
മിഹ ചാമുത്ര ച ക്ഷമം ||5.51.3 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ
രഥകുഞ്ജരവാജിമാൻ |
പിതേവ ബന്ധൂർലോകസ്യ
സുരേശ്വരസമദ്യുതിഃ ||5.51.4 ||

ജ്യേഷ്ഠസ്തസ്യ മഹാബാഹുഃ
പുത്രഃ പ്രിയതരഃ പ്രഭുഃ |

പിതൂർനിദേശാനിഷ്ടാന്തഃ
പ്രവിഷ്ടോ ദണ്ഡകാവനം ||5.51.5 ||

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
സീതയാ സഹ ഭാർയയാ |
രാമോ നാമ മഹാതേജോ
ധർമ്യം പന്മാനമാശ്രിതഃ ||5.51.6 ||

തസ്യ ഭാർയാ ജനസ്ഥാനേ
ഭൃഷ്ടാ സീതേതി വിശ്രൂതാ |
വൈദേഹസ്യ സൂതാ രാജേന്തോ
ജനകസ്യ മഹാത്മനഃ ||5.51.7 ||

മാർഗമാണസ്തു താം ദേവീം
രാജപുത്രഃ സഹാനുജഃ |
ഋഷ്യമുകമനുപ്രാപ്തഃ
സുഗ്രീവേണ ച സംഗതഃ ||5.51.8 ||

തസ്യ തേന പ്രതിജ്ഞാതം
സീതായാഃ പരിമാർഗണം |
സുഗ്രീവസ്യാപി രാമേണ
ഹരിരാജ്യം നിവേദിതും ||5.51.9 ||

തതസ്തേന മൃധേ ഹത്യാ
രാജപുത്രേണ വാലിനം |
സുഗ്രീവഃ സ്ഥാപിതോ രാജ്യേ
ഹർയ്യക്ഷാണാം ഗണേശ്വരഃ ||5.51.10 ||

ത്വയാ വിജ്ഞാതപൂർവശ്ച
വാലീ വാനരപുംഗവഃ |

സ തേന നിഹതഃ സംഖ്യേ
ശരേണൈകേന വാനരഃ ||5.51.11 ||

സ സീതാമാർഗണേ വ്യഗ്രഃ
സുഗ്രീവഃ സത്യസംഗരഃ |
ഹരീൻ സമ്പ്രേഷയാമാസ
ദിശഃ സർവാ ഹരീശ്വരഃ ||5.51.12 ||

താം ഹരീണാം സഹസ്രാണി
ശതാനി നിയുതാനി ച |
ദിക്ഷു സർവാസു മാർഗന്തേ
ഹൃദയശ്ചോപരി ചാംബരേ ||5.51.13 ||

വൈനതേയസമാഃ കേചിത്
കേചിത് തത്രാനിലോപമാഃ |
അസംഗതയഃ ശീഘ്രാ
ഹരിവീരാ മഹാബലാഃ ||5.51.14 ||

അഹം തു ഹനുമാനാമ
മാരുതസ്യൗരസഃ സുതഃ |
സീതായാന്നു കൃതേ തൂർണം
ശതയോജനമായതം ||5.51.15 ||

സമുദ്രം ലംഘയിത്യൈവ
ത്യാം ദിദൃക്ഷുരിഹാഗതഃ |
ഭ്രമതാ ച മയാ ദൃഷ്ടാ
ഗൃഹേ തേ ജനകാത്മജാ ||5.51.16 ||

തദ് ഭവാനു ദൃഷ്ട്വധർമാർഥ -
സ്തപഃ കൃതപരിഗ്രഹഃ |

പരദാരാൻ മഹാപ്രാജ്ഞ
നോപരോദ്ധ്യും ത്വമർഹസി ||5.51.17 ||

നഹി ധർമവിരുദ്ധേഷു
ബഹുപായേഷു കർമസു |
മൂഘഘാതിഷു സജ്ജ്ഞേ
ബുദ്ധിമന്തോ ഭവദ്വിധാഃ ||5.51.18 ||

കശ്ച ലക്ഷ്മണമുക്താനാം
രാമകോപാനുവർതിനാം |
ശരണാമഗ്രതഃ സ്ഥാതും
ശക്തോ ദേവാസുരേഷ്യപി ||5.51.19 ||

ന ചാപി ത്രിഷു ലോകേഷു
രാജൻ വിദ്യേത കശ്ചന |
രാഘവസ്യ വ്യലീകം യഃ
കൃത്യാ സുഖമവാപ്സുയാത് ||5.51.20 ||

തത് ത്രികാലഹിതം വാക്യം
ധർമ്യമർമാനുയായി ച |
മന്യസ്യ നരദേവായ
ജാനകീ പ്രതിദീയതാം ||5.51.21 ||

ദൃഷ്ട്വാ ഹീയം മയാ ദേവീ
ലബ്ധം യദിഹ ദുർലഭം |
ഉത്തരം കർമ യച്ഛേഷം
നിമിത്തം തത്ര രാഘവഃ ||5.51.22 ||

ലക്ഷ്മിതേയം മയാ സീതാ
തഥാ ശോകപരായണാ |

ഗൃഹേ യാം നാഭിജാനാസി
പത്യാസ്യാമിവ പന്നഗീം || 5.51.23 ||

നേയം ജരയിതും ശക്യാ
സാസുരൈരമരൈരപി |
വിഷസംസ്യാഷ്ടമത്യർഥം
ഭുക്തമന്നമിവൗജസാ || 5.51.24 ||

തപഃ സന്താപലബ്ധന്തേ
സോഽയം ധർമപരിഗ്രഹഃ |
ന സ നാശയിതും ന്യായ
ആത്മപ്രാണപരിഗ്രഹഃ || 5.51.25 ||

അവധൃതാം തപോഭിർയാം
ഭവാൻ സമനുപശ്യതി |
ആത്മനഃ സാസുരൈർഭവൈ -
ർഹേതുസ്തുത്രാപ്യയം മഹാൻ || 5.51.26 ||

സുഗ്രീവോ ന ച ഭേദോഽയം
ന യക്ഷോ ന ച രാക്ഷസഃ |
മാനുഷോ രാഘവോ രാജൻ
സുഗ്രീവശ്ച ഹരീശ്വരഃ |
തസ്മാത് പ്രാണപരിത്രാണം
കഥം രാജൻ കരിഷ്യസി || 5.51.27 ||

ന തു ധർമോപസംഹാര -
മധർമഫലസംഹിതം |
തദേവ ഫലമൻവേതി
ധർമശ്ചാധർമനാശനഃ || 5.51.28 ||

പ്രാപ്തം ധർമഫലം താവദ്
 ദവതാ നാത്ര സംശയഃ |
 ഫലമസ്യാപ്യധർമസ്യ
 ക്ഷിപ്രമേവ പ്രപത്സ്യന്തേ || 5.51.29 ||

ജനസ്ഥാനവധം ബുദ്ധ്യാ
 വാലിനശ്ച വധം തമാ |
 രാമസുഗ്രീവസഖ്യം ച
 ബുദ്ധ്യസ്യ ഹിതമാത്മനഃ || 5.51.30 ||

കാമം ഖൽവഹമപേകഃ
 സവാജിരഥകുഞ്ജരാം |
 ലങ്കാം നാശയിതും ശക്ത -
 സ്തസ്യൈഷ തു ന നിശ്ചയഃ || 5.51.31 ||

രാമേണ ഹി പ്രതിജ്ഞാതം
 ഹർയുക്ഷഗണസന്നിധൗ |
 ഉത്സാദനമമിത്രാണാം
 സീതാ യൈസ്തു പ്രധർഷിതാ || 5.51.32 ||

അപകുർവൻ ഹി രാമസ്യ
 സാക്ഷാദപി പുരന്ദരഃ |
 ന സുഖം പ്രാപ്തയാദൻയഃ
 കിം പുനസ്ത്വദ്വിധോ ജനഃ || 5.51.33 ||

യാം സീതേത്യഭിജ്ഞാനാസി
 യേയം തിഷ്ഠതി തേ ഗൃഹേ |
 കാലരാത്രിതി താം വിദ്ധി
 സർവലങ്കാവിനാശിനീം || 5.51.34 ||

തദലം കാലപാശേന
 സീതാവിഗ്രഹരൂപിണാ |
 സ്വയം സ്തന്ധാവസക്തേന
 ക്ഷേമമാത്മനി ചിന്ത്യതാം ||5.51.35 ||

സീതായാസ്തേജസാ ദഗ്ധാം
 രാമകോപപ്രദീപിതാം |
 ദഹ്യമാനാമിമാം പശ്യ
 പുരീം സാട്ടപ്രതോലികാം ||5.51.36 ||

സ്യാനി മിത്രാണി മന്ത്രിംശ്ച
 ഇന്താതീൻ ഭ്രാത്യൻ സുതാൻ ഹിതാൻ |
 ഭോഗാൻ ദാരാംശ്ച ലങ്കാം ച
 മാ വിനാശമുപാനയ ||5.51.37 ||

സത്യം രാക്ഷസരാജേന്ദ്ര
 ശൃണുഷ്യ വചനം മമ |
 രാമദാസസ്യ ദൂതസ്യ
 വാനരസ്യ വിശേഷതഃ ||5.51.38 ||

സർവാൻ ലോകാൻ സുസംഹൃത്യ
 സഭൂതാൻ സചരാചരാൻ |
 പുനരേവ തഥാ സ്രഷ്ടും
 ശക്തോ രാമോ മഹായശാഃ ||5.51.39 ||

ദേവാസുരനരേന്ദ്രേഷു
 യക്ഷരക്ഷോരഗേഷു ച |
 വിദ്യാധരേഷു നാഗേഷു
 ഗന്ധർവേഷു മൃഗേഷു ച ||5.51.40 ||

സിദ്ധേഷു കിന്നരേന്ദ്രേഷു
 പതന്ത്രതിഷു ച സർവതഃ |
 സർവത്ര സർവഭൂതേഷു
 സർവകാലേഷു നാസ്തി സഃ ||5.51.41 ||

യോ രാമം പ്രതി യുധ്യേത
 വിഷ്ണുതുൽയപരാക്രമം |
 സർവലോകേശ്വരസ്യേഹ
 കൃത്യാ വിപ്രിയമീദൃശം |
 രാമസ്യ രാജസിംഹസ്യ
 ദുർലഭം തവ ജീവിതം ||5.51.42 ||

ദേവാശ്ച ദൈത്യാശ്ച നിശാചരേന്ദ്ര
 ഗന്ധർവവിദ്യാധരനാഗയക്ഷാഃ |
 രാമസ്യ ലോകത്രയനായകസ്യ
 സ്ഥാതും ന ശക്താഃ സമരേഷു സർവേ ||5.51.43 ||

ബ്രഹ്മാ സ്വയംഭൂശ്ചതുരാനനോ വാ
 രുദ്രസ്ത്രിനേത്രസ്ത്രിപുരാന്തകോ വാ |
 ഇന്ദ്രോ മഹേന്ദ്രഃ സുരനായകോ വാ
 സ്ഥാതും ന ശക്താ യുധി രാഘവസ്യ ||5.51.44 ||

സ സൗഷ്ഠവോപേതമദിനവാദിനഃ
 കപേർനിശമ്യാപ്രതിമോഽപ്രിയം വചഃ |
 ദശാനനഃ കോപവിവൃത്തലോചനഃ
 സമാദിശത് തസ്യ വധം മഹാകപേഃ ||5.51.45 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||